

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis

Antehac ex probatis Auctoribus breviter concinnata

Busenbaum, Hermann

Coloniæ Agrippinæ, 1714

Articulus I. Quæ sint excommunicationes non reservatæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42682

nia hætenus dicta pluribus probat, etiam addu-
ctis Juribus, AA. & rationibus, Pignat. tom. 7.
conf. 18. & tom. 8. conf. 134. Quid autem in
aliquibus dispensationibus intelligatur per in-
firdescentiam annuam in aliquo delicto, dixi l.
6. p. 3. n. 944.

DUBIUM IV.

Ob quas causas incurratur excommunicatio major.

293. **C**um hæ multæ sint, variæ etiam sunt ex-
communicationes, quæ in quatuor pos-
tissimum classes dividuntur, nam aliæ nulli,
aliæ Episcopo, aliæ Pontifici per Bullam con-
na, aliæ eidem extra Bullam cenæ reservantur.

ARTICULUS I.

Quæ sint excommunicationes non reservatæ.

Resp. I. Ex jure antiquo usitatores sunt se-
quentes:

Contra omnes. 1. In vexantes Ecclesiasticos,
quod non elegerint eum, pro quo rogari fue-
rant. 2. In directores Monialium, si foveant
discordias in electione. 3. In extorquentes ab-
solutionem à censura per vim aut metum. 4. In
compellentes Ecclesiasticos, ut laicis submit-
tant jura Ecclesiæ. 5. In docentes leges vel me-
dicinam religiosos, qui dimiserunt habitum
vel eos retinentes in suis scholis. 6. In sepelien-
tes tempore interdicti, vel interdictos, vel ex-
communicatos non toleratos, vel manifestos
usurarios. 7. In impediens visitatores Moni-
alium. 8. In contrahentes Matrimonium in gra-
dibus prohibitis, vel cum Monialibus. 9. In
edentes Glossas in Tridentinum. 10. In impre-
cantes libros sine Superiorum licentia. 11. In pre-

recipientes suis subditis, ne officia commu-
 nia Reipub. exhibeant Ecclesiasticis, v. g. ne iis
 vendant, coquant panes, &c. 12. In Doctores &
 Professores non facientes professionem fidei,
 ubi recepta est Bulla Pii IV. 13. In negligentes
 administrare justitiam Ecclesiasticis. 14. In po-
 testates foventes usuras.

Contra Clericos 1. In Clericos in dignitate con-
 titutos, aut Sacerdotes audientes publicè jus-
 sut medicinam. 2. In Sacerdotes recipientes
 præsecturas sæculares. 3. In Clericos minores
 Episcopis, locantes domos usurariis. 4. In alie-
 nantes bona Ecclesiæ, vel locantes ultra trien-
 nium. 5. In impugnantes in concionibus mon-
 tes pietatis. 6. In contrahentes Matrimonium,
 si sint in sacris. 7. In fictè resignantes vel per-
 mutantes beneficia. 8. In præsumentes absol-
 vere à casibus Bullæ cœnæ.

Contra Religiosos. I. In audientes Leges vel
 medicinam extra claustra. 2. In habitum teme-
 rè dimittentes, vel Matrimonium contrahen-
 tes. 3. In instituentes novum ordinem. 4. Ad-
 vantes curias Principum, ad nocendum suis
 monasteriis vel Prælatiis. 5. Tenentes arma sine
 licentia intra claustra. 6. Non servantes inter-
 dictum, quando servatur à Cardinali. *V. Fill.*
l. 14. §. 4. de cens. in partic. c. 8. Bon. d. 3. p. 5. §. 1. n. 36.

Resp. II. Supradictis adjunctæ sunt à Tridenti-
 no sequentes, quæ valent, ubi illud est rece-
 ptum: 1. In imprimentes, imprimi mandan-
 tes, vendentes, apud se retinentes, vulgantes
 libros de rebus sacris sine nomine auctoris &
 approbatione ab Ordinario obtenta. 2. In do-
 centes, non esse necessariam confessionem ante
 sumptionem Eucharisticæ. 3. In raptores mu-
 lierum,

»lierum, iuvantes, faventes. 4. In cogentes con-
 »trahere Matrimonia cum præscriptis. 5. In
 »magistratus, qui requisiti non juvant Episco-
 »pos ad restituendam vel conservandam clau-
 »suram monialium. 6. In ingredienti (cujus-
 »cunque conditionis, vel sexus fuerint) mona-
 »steria Monialium, sine licentia in scripto ob-
 »tenta. 7. In cogentes mulierem ingredi mona-
 »sterium, & profiteri. 8. In impediendes, sine
 »iusta causa, sanctam voluntatem mulierum
 »emittendi votum. 9. In dominos temporales
 »concedentes in terris suis locum pro duello.

A D D E N D A.

294. **Q**uest. 34. *Quid circa hæc præterea sit notandum.*
 R. §. 1. De Religioso, qui temerè dimittit
 habitum dixi l. 4. à n. 207. De alienatione bo-
 norum vel rerum ecclesiasticarum, ibid. à num.
 1363. De artibus, officiis & actionibus, quæ
 Clericis prohibentur, à n. 1370. De libris sine
 licentia impressis dicam adhuc. De ingre-
 diente clausuram Monialium, dixi l. 4. à n. 66.
 Hic notandum est, quamvis prohibitio *Trid. sess.*
25. c. 5. De Regul. ne quis ingrediatur in sepa-
 Monialium, sit sub pœna excommunicationis
 ipso facto incurrendæ, & excommunicatio hæc
 non sit reservata per *Trid.* attamen teste *Beja, p. 1.*
casu 30. est Papæ reservata per *Pium V. & Greg. XIII.*
 ubi horum Bullæ sunt notæ & receptæ.
295. §. 2. Sub excommunicatione prohibetur læ-
 cis, ne disputent de fide Catholica cum hære-
 cis, Cap. *Quicumque*, §. *Inhibemus* De hæreticis
 6. Similiter Clericis regularibus, Can. *Cum qui-
 bus* 24. q. 3. junctâ *Gl. V. certamen.* Per hæreticos
 intel-

intelligit Sanch. in Decal. l. 2. c. 7. n. 12. qui sunt
vel aliquando fuerunt Magistri erroris : & pro-
hibito intelligitur de imperitis laicis vel Cleri-
cis, ubi enim Catholici mixti sunt cum hæreti-
cis, secluso periculo perversiois licitum est di-
scutere, & in Germania saltem Canones illi de-
sueverunt, Becan. Krim. n. 644.

ARTICULUS II.

296.

*Quæ sint excommunicationes reservatæ
Episcopis.*

Resp. Sunt hæ. 1. Quæ contrahitur ex levi
percussione Clerici : vel gravi, si sit mulier.
2. In eos, qui absoluti in articulo mortis (à
censura, vel peccato habente censuram an-
nexam) ab eo, qui aliàs non poterat, non
presentant superiori se, postquam convalue-
runt. v. Fill. t. 15. n. 241. & 242. 3. In Fratres
Minores, si admittant in suis Ecclesiis ad offi-
cia divina Fratres tertii Ordinis. 4. In procu-
rantes abortum fœtus animati, effectu secuto. 5.
In eos, qui communicant in eodem crimine
cum excommunicatis ab Episcopo. 6. Eæ om-
nes, quas ferunt Episcopi per propria statuta,
& sibi reservant, quas Confessarii videant in
Agendis.

ADDENDA.

Quest. 35. *Quid præterea hic sit notandum.* Bz. Ni- 297.
hil occurrere. De excommunicatione ob
abortum fœtus animati, dixi l. 3. p. 1. à n. 822.
823. Quid sit communicare in eodem crimine
cum excommunicatis, dixi.

ARTI-